

het voorontwerp decreet betreffende de organisatie en rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges

Voorontwerp van decreet betreffende de organisatie en rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges

---

Datum van goedkeuring

6 juni 2013

Volgnummer

2013 | 30

Coördinator + e-mailadres

Sandra Sliwa, sandra.sliwa@minaraad.be

De heer Geert Bourgeois
Vlaams minister van Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand
Arenbergstraat 7
1000 Brussel

Datum   **6 juni 2013**

Uw referentie   **K36-U-13-1188**

Onze referentie   **02/L16/2013/0511**

Betreft   **Voorontwerp van decreet betreffende de organisatie en
rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges**

Mijnheer de minister,

Situering

- [1] Op 8 mei 2013 ontving de Minaraad de adviesvraag over het ontwerp decreet betreffende de organisatie en rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges (VBRC).
- [2] Op 29 april 2011 keurde de Vlaamse Regering de principenota tot oprichting van een **Bijzonder Vlaams Bestuurscollege** goed, waarin de Raad voor Vergunningsbetwistingen, het Milieuhandavingscollege, de provinciale Raden voor Verkiezingsbetwistingen en de Beroepscommissie voor Tuchtzaken bij de lokale besturen zouden worden geïntegreerd. Hiermee gaf de regering uitvoering aan een aanbeveling van de Commissie Berx¹ om een Vlaams bestuursrechtcollege met uitgebreide uitspraakbevoegdheden te creëren waarin de verschillende sectorale Vlaamse bestuursrechtcolleges worden geïntegreerd.
- [3] Omwille van twijfel² over de bevoegdheid om een Vlaams Bestuursrechtcollege voor een aantal specifieke materies op te richten, werd er met voor-

---

¹ Verslag van de Commissie Investeringsprojecten, "Naar een snellere en betere besluitvorming over complexe projecten", p. 59.

² In het bijzonder met betrekking tot de noodzakelijkheidsvereiste. Aangezien de Raad van State erin slaagde haar achterstand weg te werken, zou het niet zeker zijn dat het Grondwettelijk Hof de noodzakelijkheid en dus de bevoegdheid tot het oprichten van een geïntegreerd VBRC zou aanvaarden.

liggend ontwerp decreet voor gekozen om de **back office** van drie bestaande administratieve rechtscolleges samen te voegen onder de koepel van het VBRC, in plaats van één geïntegreerd VBRC op te richten. Met voorliggend ontwerp decreet wordt er meer bepaald een samenwerkingsverband opgericht tussen de Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVb), het Milieuhandhavingscollege (MHC) en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen (RvV)³. De Beroepscommissie voor Tuchtzaken bij de lokale besturen wordt op dit moment nog niet omgevormd tot een administratief rechtscollege en wordt buiten het toepassingsgebied van het ontwerp decreet gehouden.

- [4] Artikel 5 van het ontwerp decreet voorziet dat rechters ter beschikking kunnen worden gesteld van een ander Vlaams Bestuursrechtcollege. Aangezien de bestuursrechters die op de datum van inwerkingtreding van dit decreet zijn benoemd bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen uitgesloten worden van deze regeling, zal dit artikel in de praktijk leiden tot een **uitwisselbaarheid van rechters** benoemd bij het Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Advies

- [5] De Raad ondersteunt het streven naar een meer efficiënte en effectieve bestuursrechtspraak en een meer eenvormige organisatie van de verschillende bestuursrechtcolleges. Daarom ondersteunt de Raad de oorspronkelijke doelstellingen van de principenota tot oprichting van een Bijzonder Vlaams Bestuursrechtcollege: door schaalvoordelen en efficiëntiewinsten een snelle en kostenefficiënte beslechting van geschillen realiseren. De Raad ondersteunt ook de ruimte die het ontwerp decreet biedt om toekomstige administratieve rechtscolleges op een eenvoudige manier in te schrijven in het decreet, zodat vermeden wordt dat er, naar aanleiding van de oprichting van een nieuw rechtscollege, telkens een nieuwe regeling zou moeten worden uitgewerkt.
- [6] De oorspronkelijke doelstelling van de op 29 april 2011 goedgekeurde principenota wordt volgens de Raad met voorliggend ontwerp decreet echter slechts in beperkte mate gerealiseerd. Voor zover de samenvoeging van de administratieve en logistieke ondersteuning van de drie bestuurscolleges leidt tot efficiëntiewinsten is het ontwerp decreet een verbetering in vergelijking met de huidige situatie. Anderzijds blijven de drie rechtscolleges aparte entiteiten met een op verschillende punten nog steeds afwijkende regeling, waardoor de huidige **versnipperde regeling en complexiteit** voor een groot deel blijft bestaan. Hierdoor is het allerminst gegarandeerd

---

³ Waarbij de huidige vijf provinciale Raden voor Verkiezingsbetwistingen worden omgevormd tot één Raad voor Verkiezingsbetwistingen.

dat voorliggend ontwerp decreet de beoogde efficiëntiewinsten effectief zal realiseren.

- [7] De noodzaak aan een meer efficiënte bestuursrechtspraak is duidelijk. De grote achterstand⁴ bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen is bekend. Indien de RvVb ook bevoegd zou worden voor beroepen tegen de eenge- maakte **omgevingsvergunning**, dreigt deze achterstand nog op te lopen, waardoor een efficiënte rechtsbescherming onder druk komt te staan. Momenteel bestaat er echter heel wat onduidelijkheid over welk administratief rechtscollege bevoegd zal worden voor het schorsings- en vernietigings- contentieux in het kader van de omgevingsvergunning.
- [8] Op 16 april 2013 keurde de Vlaamse Regering het ontwerp decreet betreffende de omgevingsvergunning principieel goed. De nota aan de Vlaamse Regering hierbij gelast de Vlaamse minister voor Bestuurszaken te onderzoeken welk administratief rechtscollege bevoegd wordt voor het schorsings- en vernietigingscontentieux in het kader van de omgevingsvergunning, om hiertoe vervolgens een concreet voorstel uit te werken.
- Dit voornemen lijkt in tegenspraak met artikel 308 van het ontwerp decreet omgevingsvergunning waarin de bevoegdheid van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, om uitspraak te doen over beroepen ingesteld tegen vergunningsbeslissingen, wordt geschrapt. Ook de RIA⁵ bij het ontwerp decreet omgevingsvergunning vermeldt in het hoofdstuk "rechtsbescherming" dat, in afwachting van de oprichting van een Vlaams Bestuurscollege, de Raad van State de bevoegde bestuursrechter wordt voor schorsings- en vernietigingsberoepen tegen de omgevingsvergunning⁶.
- [9] Uit voorliggend ontwerp decreet blijkt nu dat de oprichting van een geïntegreerd Vlaams Bestuurscollege wellicht niet op korte termijn gerealiseerd zal worden. Een **afstemming** tussen de verschillende regelgevingsprocessen is volgens de Raad cruciaal. Niet in het minst omdat, als de RvVb, toch het meest omvangrijke rechtscollege in het kader van het VBRC, zijn belangrijkste bevoegdheid zou verliezen, de vraag gesteld kan worden wat nog de toegevoegde waarde van het VBRC zou zijn.
- [10] Een vraag tot schorsing of vernietiging moet volgens de Raad in de eerste plaats efficiënt en binnen een **redelijke termijn** behandeld worden. Het is uiteraard cruciaal dat de gekozen regeling de toets van het Grondwettelijk

---

⁴ Zie onder meer het jaarverslag 2012 van de Vlaamse Ombudsdienst, p. 45:
http://www.vlaamseombudsdienst.be/ombs/nl/documentatie/pdf/jv2012_vlaamse_ombudsdienst.pdf

⁵ RIA voor het ontwerpdecreet betreffende de omgevingsvergunning, p. 96.

⁶ Hierbij aansluitend kan opgemerkt worden dat ook het ontwerp decreet betreffende complexe projecten de Raad van State de bevoegde bestuursrechter maakt.

Hof doorstaat. De Raad van State is een goed ingeburgerd rechtscollege dat vertrouwd is met zowel het milieuvergunningencontentieux⁷ als met het contentieux inzake ruimtelijke ordening en kan, in afwachting van meer duidelijkheid inzake de Vlaamse bevoegdheid tot het oprichten van bestuursrechtcolleges, optreden als bestuursrechter. In combinatie met de beperkte potentiële efficiëntiewinsten die met het ontwerp decreet kunnen worden gerealiseerd, maakt dit volgens de Raad dat er **vanuit milieuoogpunt geen hoogdringendheid** is om voorliggend ontwerp decreet door te voeren. De Raad meent daarom dat het, met het oog op een efficiënte rechtsbescherming, meer aangewezen is om eerst de bevoegdheidskwestie te beslechten om daarna al of niet over te gaan tot een volwaardig en daadwerkelijk geïntegreerd Vlaams bestuursrechtcollege.

- [11] De sociaaleconomische partners die in de Minaraad vertegenwoordigd zijn, onthouden zich bij dit advies omdat ze in de SERV een advies over dit onderwerp uitbrengen.

Hoogachtend,

Bert De Wel,
voorzitter Minaraad

---

⁷ Ook een beroep tegen een in laatste administratieve aanleg (deels) geweigerde of verleende milieuvergunning wordt momenteel gebracht voor de Raad van State.